

KOMENTÁŘ: POTŘEBUJEME V SOUČASNOSTI ZAKÁZAT POUŽÍVÁNÍ MOBILŮ VE ŠKOLE ZÁKONEM?

Kamil KOPECKÝ

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) dnes ohlásilo, že od 1. září 2027 zavádí plošný zákaz mobilních telefonů ve školách. Diskuse o tomto kroku tak opět nabírá na obrátkách. Hned na úvod chci říct jasně: Jsem pro smysluplnou regulaci. Ta ale musí stát na reálných datech a metodice, nikoli na emocích, a rozhodně by neměla mít podobu slepého plošného zákazu zavedeného shora.

Jaká je totiž realita? Už nyní mají školy jasnou oporu v zákoně i v metodických materiálech. Základním ustanovením je § 30 odst. 3 školského zákona (č. 561/2004 Sb.), díky kterému **mají ředitelé pravomoc regulovat užívání mobilů i jiných elektronických zařízení prostřednictvím školních řádů**. Školám navíc poskytuje jasnou oporu i oficiální [metodika k nastavování pravidel pro používání mobilů](#), kterou samotné MŠMT vydalo teprve v únoru. Od roku 2021 tak mnoho škol ve spolupráci s rodiči nastavilo funkční a oboustranně respektovaná pravidla. Celoplošný a umělý zákaz tyto pracně vybudované dohody teď zbytečně rozbije. Navíc by ho v praxi musel vymáhat a kontrolovat zase ten samý ředitel a ten samý pedagogický sbor.

Samotné MŠMT ve své aktuální informační kampani na sociálních sítích k chystaným plošným pravidlům pro MŠ, ZŠ a nižší stupně víceletých gymnázií uvádí, že **telefony nebude možné používat během vyučování ani přestávek**. Ministerstvo přitom samo jako součást nových pravidel **prezentuje výjimky** – používání bude

umožněno ze zdravotních důvodů, u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo při využití ve výuce. Dále definuje možnost školního řádu stanovit povinnost odkládání mobilů na určené místo a postupy při porušení pravidel, kdy škola může požadovat odevzdání zařízení. Je naprosto správně, že se s těmito scénáři počítá, ale to všechno už přece dávno máme! Tyto principy jsou již nyní pevnou součástí vnitřních řádů a pedagogické praxe. **Není třeba zavádět nový zákon a plošné nařízení, aby nám potvrdily to, co už dávno funguje a co ředitelé škol aktivně využívají.**

Dalším obrovským nešvarem v této debatě je zaměňování samotného zařízení za konkrétní aplikace. Mobil je pouze nástroj. Zařízení, přes které žáci vyhledávají informace, tvoří, učí se pracovat s umělou inteligencí, poslouchají podcasty, a dokonce přes něj někteří řeší i své úzkosti pomocí specializovaných relaxačních aplikací. Problémem nejsou telefony jako takové, ale především návykové algoritmy sociálních sítí či algoritmy notifikací, které si kradou naši pozornost. A to je přece něco jiného.

Je také **naivní si myslet, že tento krok přímo vyřeší problémy spojené s duševním zdravím dětí.** Zákaz sice bude mít nepochybně **pozitivní dopad ve školním prostředí - zlepší se koncentrace žáků nebo jejich osobní sociální interakce o přestávkách, ale neodstraní podstatu problému.** Děti samozřejmě budou telefony používat dál. Na to, že omezíme zařízení na pár hodin dopoledne, nelze spoléhat jako na lék; neznamena to totiž, že by děti přestaly používat třeba právě sociální sítě. Jakmile opustí budovu školy, opět do digitálního světa naskočí.

Pokud navíc chceme mobily ve škole plošně omezit, musíme mít připravené řešení A i B. Musíme dětem nabídnout alternativy pro trávení přestávek – potřebují chill zóny, pingpongové stoly, prostor pro přirozenou sociální interakci. Ostatně o tom už nějakých 10 let píšu. To ale něco stojí (tedy u těch škol, které to doposud nezavedly). V zemích, kde se podobné zákazy zavedly, je musel stát podpořit reálnými financemi. Názorným příkladem je Irsko, které na podporu zavedení zákazu a nákup speciálních uzamykatelných pouzder pro studenty nedávno vyčlenilo 9 milionů

eur. Naše školy k takovým krokům potřebují investice, ne pouhý zákaz, který se tváří, že je zdarma.

Regulace ano, ale nechme ji přesně tam, kde funguje nejlépe - v rukou ředitelů, učitelů a rodičů, kteří nejlépe znají prostředí své školy a také za vše nesou odpovědnost. Učme děti technologie kriticky používat a zvládat jejich rizika v digitálním prostoru, namísto toho, abychom je před nimi plošně schovávali.

Pro E-Bezpečí
Kamil Kopecký
Univerzita Palackého v Olomouci